

# حيات

نسخه سي هريزده 15 غروشمير .  
سنه لکي پوسته ايله 7,5 ليرا .  
( اجنبي ملکتر ايچين 7,5 دولار ) .

ابونه و اعلان ايشاري ايچين استانبول بوووسنه  
مراجعت ايديليز .  
يازي ايشارليك مرجعي آنقره مرزبدر .

اداره مركزي :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره  
معارفي اميتلکي ياننده کي دائره

استانبول بوروسي :

استانبولده ، آنقره جاده سنده 87 نومروده  
دائرة مخصوصه

هيانه دائره هيانه ... دنيايه راهها ميره هيانه قاتالم ...  
نيجه

4 نجي جلد

آنقره ، 28 حزيان ، 1928

صايي : 83

اوقادار قوتلى ومكمل بر صورتده افاده ايدييوركه شيمدى اونك ترجماني اولديني حقيقتك يكي برمعناسنى كورويورم . « ديهه جك قادار بر حس دويمانز . هيچ بر كيمسه كرات جدولى ايچون شيمدى يه قادار بوني ديمه مش و بوندن صوكر ا ديمه يه جك در . باشقه بر تعبيرله سويله مك لازم كليرسه « نه مرسون » ك شعري سزى يارى يولده بوليور . كرات جدولى ايسه اويله دكل . « نه مرسون » ك سطرلرى سزك كندى فكريكز ، كندى حسكز ايچون بر فرجه در . فكريكز و حسكز او فرجه در آقار و آقدجه درينله شير . كرات جدولى ايسه سزه خارجدن ادخال اولونان برشيدر .

انكليز شاعري « قولهر ريچ » ك « اسكي كيجي » منظومه سنده افاده ايتديكي حقيقتى ملاحظه ايديكز . بو بويوك منظومه ، ايلك اوقونوشده بر طاقم بحال وقعلى دوايملى بر آهنگله افاده ايدن قاريشيق برشى كبي كورونور . حال بوكه مسئله اويله دكلدر ، بو منظومه ، ضررسز بر قوشه قارشى ظالمانه بر حر كته بولونان بر آدامك نهايت كنديسنى ناصيل مجرم كورديكنى تصوير ايدييور . بو آدام ، كنديسنى اطرافنده كي جانلى شيلره - انسانه ، قوشه و حيوانه - قارشى باغلايان محبت رابطه لرى آرتيق كسمشدر . اوقادار بدبخت برحاله كلشدر كه ياشامق ده ، اولك ده كنديسنى ايچون اهميتسز برشى اولمشدر . نهايت ، بولونديني كمينك اطرافنده اويناشان صويلا نلرى كورمك ذوق ، جانلى شيلره قارشى محبتك عودت ايتمه سنه هان بيلمه يه رك سائق اوليور . كيجي ، بوندن صوكر ا هرشيئى اسكيدن اولديني كي كوزمكه باشلايور . محبت قانونى روحنى اويله آله ولنديرييوركه اوندن صوكر ا بوتون ياشاديني مدتجه باشقه لرينه باغلى قاليور و تجربه سنى اونلره سويله يور .

بو منظومه ده كي بوتون واقعه لر ، بوتون وقعه لر بو تجربه اوزرينه استناد ايتمشدر . سزده بوكا بكز بر تجربه كچيرديكزى ؟ ايستر اختيار ايستر كنج اولكز ، سزده هيچ معصوم بر شيئى اولدوروب ازديككز ايچون اضطراب وانزوا حسنه مغلوب اولديكزى ؟ اولديكزسه « اسكي كيجي » ك حياتى - بيلمه يه رك - ياشاديكز ديمكدر . بو منظومه سزك بر پارچا كزدر . « قولهر ريچ » ، مخيل كيجي قادار سزك ده تجربه كزى افاده ايتمش اوليور . بوكامقابل سز بر مثلك قائم الزاويه نك وتر قائمه سى مره نك ديكر ايكي ضلعنك مره نلرينه مساوى اولديني اولجه بيلمه يه رك ويا بيلمه يه رك حس ايتمه مشكدر .

اوحالده سز ادبي اثرلره واقعه جبهه سنندن دكل قلب جبهه سنندن يا قلاشيكز . اونلره سزكله مشترك اولان نقطه لرى آراييكز . اونلرى سز برمدخل دكل بر فرجه اوله رق تلقى ايديكز . مع التأسف ادبي اثرلر حالواقعه جبهه سنندن - اوكره تيليورديه هم - تدريس ايديليور . اوكره « اسكي كيجي » منظومه سنك اوچ طبى دورويور . هپسنده ده « قولهر ريچ » ك حياتى ، منظومه نك نه زمان نره ده يازيلديني ، اوكانره ده نه علاوه ايديلديكي ، مصراعريله قطعه لرينك شكلى نه اولديني ، منظومه يي يازمادن اول شاعرك نه كبي

## ادبياتك خدمتى

« آلفونسوسميث » دن

« لينقن » ك كه تيسبورغ حضارى ايچون ياپديني شيئى ، بويوك شاعر و ناشرلر ، ادبيات استادلى ، عموميتله بشرى ايچون ياپارلر . شاعر بزم كى دويان بر آدامدر . يالكلز او ، افاده موهبه سنى خايزدر . ادبيات بزم سويله مك احتياجنى شعورلو ويا شعورسز بر صورتده دويدنمىز حالده افاده سنه مقتدر اولاماديغىز حسله ترجمان اولان اثرلردر . ادبيات ، بر جوق نقطه لرده بزمه اشتراك ايدن ، يارى تشكىل ايتمش دوشونجه لر يى ، ضبط اولونمش حدتلىرى ، بوغولمش آرزولرى آلوب اونلره بر آهنگ و مكمليت ويره ن نثرلره شعرلر دن عبارتدر .

ادبيات ، حساب ويا هندسه دن آيرى برشيدر . مثلاً كرات جدولى ، بوقادار دار بر ساحه يه شيمدى يه قادار تكتشف ايديله بيلن اك قيمتلى بر معلومات جدوليدر . فقط اوني « نه مرسون » ك شوسطرلريله مقايسه ايديكز :

« بويوكلك ، مائه مائه ، الله انسانه اوقادار ياقيندر كه « وظيفه » ، « بورجكدر » ديهه فيصيلة ادينى زمان كنج : « قادرم ! » ديهه جواب ويرر . »

هيمز بر شيئى يامغه عزم ايتديكز زمان اوني باشامق ايچون يكي بر قوتله مجهز اولديغىزى كورورز . بالخاصه كنجلر ، « نه مرسون » ك صوك سطرده افاده ايتديكي كبي ، بو حالى داها اى دويارلر . بلكه ده بو حال ، معين بروظيفه يي يامق ضرورتنده بولونديغىزى كورونجه اوندن قورتولق دوشونجه سنه قابيلمايه رق وظيفه مائه هان صايرلىق ايچون بوتون قوتلرىزى تكتشف ايتمه مازدن نشأت ايديليور . احتمالكه بز طبيعت بشريه نك بو پرسسپيك سببى اوزرنده شعورلو بر صورتده هيچ دوشونمه مشك . بونكله برابر پرسسپيك دوغرو اولديغى مبهى بر صورتده اولسه بيليوردق . هر حالده « نه مرسون » ك سطرلرى اوقودنمىز زمان شاعرك على العاده براحتساسى انفس بر افاده ايله معين بر دوشونجه شكله افراغ ووا احتساسى تشميل واعلا ايتديكى حس ايدهرز . شاعر ، مشعل يي بزم كندى روحزه توجه ايتمش ، كندى بزمه داها اى اوكره مشدر . « نه مرسون » ك بوشعري اوقونجه « قادرم ! » جوابك « بورجكدر » خطاينى هان تعقيب ايديشى بر ضعف علامتى دكل ، طبيعت بشريه نك فطرى اصالتى نتيجه سى اولديغى آ كلامغه باشلامش اوليورز .

فى الحقيقه كرات جدولى ده هر هانكى بر شاعرك شيمدى يه قادار افاده ايتديكى هر هانكى بر فكر قادار دوغرودر . بلكه داها دوغرودر . فقط اونك دوغروانى باشقه شكلددر . فقط هيچ بر يىز كرات جدولى قارشيسنده : « بو جدول ، اولجه بزم دويدنم ويا مبهى بر صورتده سزدىكم بر شيئى اوقادار كوزل ،

نه دن « لينقن Lincoln » ك « كه تيسبورغ » نطقى [1] ادبياتدرده « نه دوه رد نه وهره ت » ك عين مناسبته ايراد ايتديكى ايكي ساعتلى نطق ادبيات دكلدر . صحنه يي كوزيمزك اوكنه كتيره لم : اجتماعه اشتراك ايدن ارلك ، قادين وچو جوقلر ، شيمدى دوردوقلرى ساحه ده قارده شلرى ، اوغوللرى ، قوجالرى ويا باللرى غائب ايتمشلر . اونلر ايچون اوساحه ، آرتيق مقدس برير اولمش . بوير اونلره انسانى اغصاب ايدن بولتيقه مسئله لرى آرتيق تلقين ايتمه يور ؛ اونلره كله ايله افاده ايديله ميه جك قادار مقدس خاطرلر اويانديرييور . ايچلرندن هر بيرنك قلنى دولدوران درين هيجانلرى كله ايله افاده ايدمه جك بر ترجمانه محتاجديلر . « لينقن » ايشته بوني ياپدى . اونلرك هيجانلرى ، بر چو جوك بيله آ كلاياجنى بروضوح ايله لسان شكله صوقدى . « لينقن » ، داها فضله سنى ياپدى ؛ قهرمانجه فداى نفس ايدنلره تخصيص ايديش اولان بر يرده دورديغىز زمان هيمزك دويدنمىز حسلى ده افاده ايتدى . ايستر ظفرله نتيجه لهن بر حرب ميدانى ، ايستر عين درجه ده شرفلى بر مغلوبيت ساحه سى اولسون ؛ ايسترسه بر بويوك آدامك دوغدينى ويا دفن اولوندينى ير ويا اوتوردنى اواولسون ؛ بزم ايچون اوراده اهميتلى شى ، بالذات اويرك انسانى يوكسلىق تاثيرى يكي دن دويغدر . « نه دوه رد نه وهره ت » ايشته بوني يامدى . او ، حضار ايچون دكل ، حضاره سوز سويله دى . فهدره رال حكومتله دول متحده يي تشكىل ايدن حكومتلر مناسباتى حقنده اوزون دليللر سردينه كيريشدى . اجتماعدن صوكر ا « لينقن » ، كنديسنه : « دليلكز بزم ايچون يكي دى . ظن ايدىيورم كه بو دليل ، مى تفوق اثبات ايچون سرد ايديله جك اك قوتلى دليللر دندر . » ديهه يازمشدى . « نه دوه رد نه وهره ت » ويرديكى جوابده : « اجتماع انساننده سزك ايكي دقيقه ده وارديغىز فكر اساسى يه بن ايكي ساعته ده وارايله يكمه قانع اولسه ايدم كندىمى بختيار صاياردم . » ديشدى .

[1] « كه تيسبورغ » ، اسارتك الفاسى مسئله سنندن دولاي آمريكا متحده دولتلرى آراسنده آچيلان ودرت سنه سورهن محاربه ائناسنده شمال دولتلرينك جنوبيلره قارشى 1863 ده قازانقلرى بويوك بر محاربه ميدانى اولقله مشهوردر . بو حرب ميداننده تلف اولان عسكرلر ك تعزير نامى ايچون او سنه « كه تيسبورغ » ده يايلان اجتماعده آمريكا رئيس رئيس جمهورى مشهور « لينقن » طرفندن بر نطق ايراد ايديلشدر كه محررك « كه تيسبورغ نطق » ديدكى نطق بودر . اون اون بيش سطر دن عبارت اولان بونطقه آمريكايلر يوكسك بر قيمت ويررلر .

# رومان و عظیم کرده دار

## مرحله

— نیل —

رومان ، بویوک حکایه و حکایه حقنده حیاتك 80 و 78 و 77 نومرولی نسخه لریله نشر ایتدیكم ملاحظاته ، ابراهیم نجمی بك افندی ملیتك 12 حیزران تاریخی نسخه سنده منتشر مقاله لریك 38 سطرینی تخصیص ایتشلر . رحله تدریس لری اوکنده دیز چوکه جك یاشیده اولمادیغمه سنه لردن بری اسف ایتدیكم و بوتون یازیلرینی دائماً دقت واستفاده ایله تهقیب ایتش اولدیغم محترم معلم و محرر ، ادبی مناقشه لر ایچون نمونه تشکیل ایتمه الیق نزیه بر لسان ایله ، حیاتك اوچ صایسینده ای بر طوتمش وخیلی اوزون برمقالهك خطوط اساسیه سنه ، تلنه هجوم ایدورلر . 38 سطر ایچنده بوتعلی تماماً ییقمی ارزو ایدورلر . شخصم و موضوع بحث قیلاقلری یازیم ایچون لایق کوردکلری چوق ملتفت سوزلره عرض تشکرایتدکن صوکره دیه جکیم که ، سرد ایله دکلری دلائله نقطه نظرمی چوروتته جک برقوت بولمادم . حیات مجموعه سنك صحیفه لری ، یازیلرینك انتشار صیراسنی محقق صبرسنلقله بکلین محررلرینی تطمیننه کافی بروستدن محروم بولوندیجی جهتله ، موضوع بحث مقالیه یازارکن ، فضله ایضاحات ورنجه محتمل سوء تفهملرک اوکنی آلاجمی دوشونمکه برابر بوکا جسارت ایتشمش ، حتی ایلك اوکجه دها مختصر یازمش اولدیغم حلاله واقع اولان اخطار اوزرینه بر آرز دها تفصیلاته کیرشمشدم . بومقالیه یازارقی فکرلرمی دها اطرافلی بر صورتده ایضاحه وسیله بخش ایتدکلرندن دولایده ابراهیم نجمی بك افندی به متشکرم ...

رومان ، بویوک حکایه و کوچوک حکایه ، محررلرک خیال و دماغلریله صانکه اللهه رقابت ایدرک خلق ایتدکلری برر عالمدر . وحد ذاتنده هپسیده عین منبعدن چیقار ، یعنی محررک قافاسینده وجود بولورلر . اوچ درت صحیفه لك قیصه بر حکایه ایله ( پروست ) ك جلدلره صیغمايان حیات تحلیللری عینی انسانی قابلیتك مختلف تظاهرلیدر . ادعاری بر ، غایه لری بر ، ماهیتلری بردر . فقط احاطه ایتدکلری دوره لر ، اشخاصی تقدیم ووقایع تحکیه طرز لری و موضوعلرینك اهمیت ووسعتی اعتباریله بونلر اوقدر فرقلیدرلرکه ، برقاج قسمه آیرمالرنده قطعی بر ضرورت واردر . ابراهیم نجمی بك افندیك مساعده لرینی رجا ایدرک ، نقطه نظرلرینی عادی بر حکایه ایله توضیحه چالیشاجم : آدامك برینك برکون برایشکی طوغورمش . صنایحی طوتوب یاورونی قوجاغنه آلمش ، واینك یاوروسی قوجاغنده ، بر مرادیونی چیقمش . و بو

قادار تقدیر ایتمه مشدم . بوتون محررلر آراسینده سقوت درکه بكا ك چوق حظ ویرمشدر و بوتی بك سالم برشکلده تأمین ایتمشدر . هاسرتونك خصوصی تمایلی ، مطالعه ایچون سرت و ثابت قاعده لر قونولماسنی بزه تلقین ایدییور . باشلیجه مسئله ، اوپله محرر ویا محررلر ، اوپله کتاب ویا کتابلر بولقدرکه اونلری تفسیر ایتمهکله دوشونجه یی زکینلشدیرمك امکائی اولسون . ای کتاب بعضاً سزه هیجان ویرر ، سزی ایقاپ ایدر ؛ بعضاً سزك چیقاردیغکز نتیجه یه اوده دوس دوغرو واصل اولور ؛ بعضاً سزده کیزلی قالمش یکی قوتلری خبر ویرر ؛ فقط هر دفعه سنده سزكله مشترک برشی بیلدیرر و بومشترک اساس ایله سزی کندی سویه سنه یو کسلتیر . « هاسرتون » کولاری ، چاپلری ویا ماجلری سودیکنه کوره بویوک طبیعت شاعری « ووردس وورث » ایله ده روحلری اویغون دوشمه سی ایجاب ایده جکی خاطره کله بیلیر . حال بوکه هاسرتون ، ووردس وورث ایچون : اونده اوپله برشی وارکه - دیور - بكا صیقیمی کلیر . اوده اخلاقاً و فکرأ ممتاز اولدیغنه کندیسنك قناعتی اولماسی در .

دیگر طرفدن آمریقانك طبیعت شاعری « برایه نت » ایلك دفعه اولارق « ووردس وورث » ی اوقود یغندن بحث ایدرکن : « بیکارجه منبعلرک بردن بره قلبه فیشقیردیغی دیوارکی اولدم . طبیعتك چهره سی غریب بر تازهلک و جانلیقله درحال ده کیشیوردی . » دیمشدر . او ، قارشیسینده کندیسندن دها قوتلی فقط کندیسیله تماماً متجاذب بر دماغ بولدی . بر برلرینه بکزه یلر ، بر برلرینه راست کلش اولدی . بوده ، « لینقن » ایله که تیسبورغ حضاری آراسینده کی مناسبتك عینی ...

فقط بویوک محررلرک یالکز محرر اوله رق یتیشه جکره دکل عمومیتله هر فرده یابدقلری خدمتی نظردقته آلمق ایسترم . که تیسبورغ نطقندن شبهه سز بیکارجه خطیبیلر ویا خطیب اوله جقلر فوق العاده استفاده ایتشلدر . فقط اصل استفاده ایدنلر ، خطیب اولمایانلر ومنت وشکران حسلرینی دیلاریله ویا قلملریله هیچ افاده ایتشمش اولان اون بیکارجه کیمسه لدر . ادبیاتك اك بویوک خدمتی مسلکدن یتیشه محررلره ویا خطیبیلره دکل ، بلکه کندی حسلرینی افاده اقتدارندن محروم اولدقلری ایچون حسلرینه ترجان اوله جق برواسطه یه احتیاج دویانلره در . بویوک مغنیلر ، دیگر مغنیلرک استفاده سنه خدمت ایدرلر ؛ فقط تفنی اقتدارینی حائز اولمایانلره ویردکلری ذوق ، برقاج مسلکدن یتیشه مغنیلره یابدقلری خدمتدن برقاج دفعه دها بویوکدر .

دیمک که ادبیات سزك ایچکزده در . استادلر اونی ساده جه ظاهره چیقارلرلر . اونلر سزك روحکزه : « آچیل ! » دیرلر . سز بر منظومه ویا بر حکایه ایچون « بوتی دها اول مبهم بر صورتده دویمش ویا دها اول بیکارجه دفعه حس ایتش ، فقط افاده ایده مه مشدم . » دیدیککز زمان سزك ایچون افاده حریقی باشلامشدر . استادلر سزی بولایلر ، سزده کندی کندی کیزی بولمغه باشلامش اولدیکز .

مترجمی : اصنامه

کتابلری اوقومش اولماسی محتمل بولوندیجی حقنده اوزون اوزادی تفصیلات ویریلدیکی حلاله منظومه ده سزك و نیم ایچون ویا سزدن و بندن نه واردر ؛ بونك حقنده برکله بیله سویلنمه مشدر . برشاعرک حیاتی ، اثرینك تاریخی ، قوللاندینی وزنك نوعی . . . بالطبع بر منظومه ایله علاقه داردر . فقط بونلرتالی درجه ده در ؛ برنجی درجه ده دکل . بر منظومه قارشیسینده ایلك یاپه جغکز شی اومظومه ده کندی کیزی بولما کزدر . بوتی یاپارسه کز ، منظومه سزه برشی افاده ایدرسه ، اونده سز کندی هویتکزک بر معکسنی ویا توسع وانکشافنی کورورسه کز ، منظومه حسیاتکز ایچون حقیقی رفرجه اولیورسه . . . ایشته اوزمان سزاونك محرری حقنده برشی اوکرنگ ایسترسکز . بونکله برابر منظومه ده اك اول سز کندی کیزی آراییکز . بوتون بو باشقه شیلری صوکره کندی کیزه علاوه ایدرسکز . « حساب » ی حساب تاریخندن اوکره نه میه جککزیکی « ادبیات » ی ده ادبیات تاریخندن اوکره نه میسکز .

اگر ادبیاتی وجوده کتیرنلری دعوت ایدوب قونوشه بیلسه کز الهاملرینی بویوک کتابلرک « مدخل » لردن ، بویوک کتابلر حقنده کی مناقشه لردن ، بویوک کتابلر حقنده کی نوطلردن دکل ، بویوک کتابلرک بالادات کندی یلرندن آلدقلرینی سزه سویله یه جکلدر . محررلر بو کتابلره کندی کندیلرینی بولشلدر . چونکه بو کتابلر ، او محررلر ایچون داخلدن کلن برر سسلرلر ؛ خارجدن کیرن برر حقیقت دکل . تجربه لردن بزی خبردار ایدن آداملرک بعضیلرینی دیکله بیکنز :

« روبرلوی سیتوینسون » دیورکه : « شه کسپیر ، نیم اوزرمده چوق مؤثر اولدی . یاشایان بك آرز آرقاداشم واردرکه « هاملت » و « روزالین » قادار ایله که سوق ایچون نیم اوزرمده قوتلی برتأثیر برافمش اولسونلر . »

صنعت اوزرینه مشهور یازیلریازان « هاسرتون » ك « والترسقوت » ك شعرلردن دواملی بر ذوق بولماسی ، هرایکیسنك ده کول ، جای ویا ماج عاشق اولمالرندن در . « هاسرتون » دیورکه : « والترسقوتك شعرلرینه باشلادم و اونلری او قادار چوق اوقودم که منشور حکایه لردن دها بر صحیفه یه بیله کوز کز دیرمه مشکن هان بوتون او شعرلری ازبرله مش بولونیوردم . « ذی لیدی اوف ذی لیک » اك بکندیکم اتردی و بو طاتلی منظومه یه قارشى ایلك دویدیغم شدتلی انجذاب ، هیچ شبهه یوقدرکه ایچنده رومانیتك آدالر بولونان کوزه ل کولره قارشى بنده کی محبتی آرتیردی . حتی بوکون بیله بو حسلرم بنده هر زمانکی قادار جانلی یاشار . حالا دنیا ده هیچ برشی ، اوزرنده بر کینک دولاشدینی کول قادار بکا درین بر ذوق ویرمن . « سقوت » ده نیم یاماجلره ویا چایلره قارشى تا کنج کمدن بری دویدیغم انجذاب دویار . اونك حکایه ایتدیکی سرکشدنلر نیم مزاجه اوقادار اویغون کلشیدی که سقوتی اوقومق نیم ایچون مکمل بر ذوق اولمشدی . حالا سقوتی اوقورم . اونك « آی وه نوه » سنك کوزه لالکنی هیچ بر زمان بوشاه اثری یکن سنه اوقودیم زمانکی